

Kommunebarometret

Martin Skramstad

Stange

#2/46 I INNLANDET FYLKE

ORDFØRER
NILS A. RØHNE (AP)

BEFOLKNING
21 064

8

3

SAMMENDRAG

Kommunen er helt i toppen på årets totaltabell. Stange havner på en 8. plass i årets endelige utgave av Kommunebarometeret fra Kommunal Rapport. Da har vi justert plasseringen med hensyn til økonomiske rammebetingelser. Ser vi bare på nøkkeltallene og ignorerer økonomiske forutsetninger, er kommunen på en 17. plass.

Ringsaker

#9/46 I INNLANDET FYLKE

ORDFØRER
ANITA IHLE STEEN (AP)

BEFOLKNING
34 768

59

8

SAMMENDRAG

Kommunen havner blandt de 100 beste på totaltabellen. Ringsaker havner på en 59. plass i årets endelige utgave av Kommunebarometeret fra Kommunal Rapport. Da har vi justert plasseringen med hensyn til økonomiske rammebetingelser. Ser vi bare på nøkkeltallene og ignorerer økonomiske forutsetninger, er kommunen på en 52. plass.

Hamar

#5/46 I INNLANDET FYLKE

ORDFØRER
EINAR BUSTERUD (ANDRE)

BEFOLKNING
31 369

22

20

SAMMENDRAG

Kommunen er blandt de 50 beste på årets totaltabell. Hamar havner på en 22. plass i årets endelige utgave av Kommunebarometeret fra Kommunal Rapport. Da har vi justert plasseringen med hensyn til økonomiske rammebetingelser. Ser vi bare på nøkkeltallene og ignorerer økonomiske forutsetninger, er kommunen på en 8. plass.

Løten

#14/46 I INNLANDET FYLKE

ORDFØRER
MARTE LARSEN TØNSETH (SP)

BEFOLKNING
7 674

101

1

SAMMENDRAG

Kommunen havner på øverste halvdel av totaltabellen, uten å være nær de beste. Løten havner på en 101. plass i årets endelige utgave av Kommunebarometeret fra Kommunal Rapport. Da har vi justert plasseringen med hensyn til økonomiske rammebetingelser. Ser vi bare på nøkkeltallene og ignorerer økonomiske forutsetninger, er kommunen på en 148. plass.

Hva bruker dere
kommunebarometret til?

I NORGESTOPPEN: Denne gjengen med femteklassinger ved Prestrud skole trives godt på skolen med venner og faglige utfordringer. Fra venstre Jaydn, Endrine Mettesdatter Østby, Ida Marie Thomassen, Benjamin Bjelland, Kristian Stende Zani og Mille Engen Rykhus. Bak rektor Cecilie Werner Erichsen. T. h. kontaktlærer Hamsa Ismail. FOTO: Eli J. Haugen

ELI J. HAUGEN
JOURNALIST 97425305

Publisert: 26 august, 2021 05:05
Oppdatert: 26 august, 2021 07:17

Hamar kommune blir kåret til landets tredje beste skolekommune, og Stange følger hakk i hæl. – Det er kult. Vi blir stolte, sier femteklassinger ved Prestrud skole.

Kommunal rapport lager hvert år en rangering av norske kommuner basert på en rekke målepunkter.

Det kalles kommunebarometeret, og er et slags NM i kommunal forvaltning.

Grunnskole er av punktene som måles. Det legges inn tall for skolerresultater (over tid), gjennomføring av videregående skole, lærernes kompetansenivå, trivsel, andel med leksehjelp og spesialundervisning for å nevne noe.

Hva er kommunebarometret:

En sammenligning av landets kommuner, basert på til sammen 151 nøkkeltall innen 12 ulike sektorer. Hensikten er å gi beslutningstakere en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen driver.

- Resultatet er ikke perfekt, men gir en indikator, mulighet til å stille spørsmål, og ikke minst lære av de beste. Tallene er i hovedsak hentet fra SSBs Kostra-database, tall for 2020. Det er i tillegg hentet statistikk fra kilder som Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet og Norsk kulturindeks fra Telemarksforskning.
- **Hva forteller rangeringen?** Den er ingen kvalitetskontroll, og det er naturlig med både gode og dårlige plasseringer. En kommune med lavt inntektsnivå vil generelt ha dårligere plasseringer enn en kommune med høye inntekter. Likevel skiller noen kommuner seg ut, og som regel er det store forskjeller mellom de beste og de svakeste kommunene i hver sektor. I små kommuner kan spesielle forhold gi kraftige utslag, og en dårlig plassering kan ha en god forklaring.
- **Hva er de største endringene?** Karakteren 3,5 ble for to år siden endret til å tilsvare gjennomsnittet for Kommune-Norge. Tidligere var dette tallet midtpunktet mellom de beste og de dårligste. Oppnår man bedre enn 3,5, er man bedre enn gjennomsnittet.
- **Hva betyr mest?** Grunnskole og pleie og omsorg er vektet med 20 prosent hver, mens økonomi, barnevern og barnehage er vektet 10 prosent hver. De minst viktige sektorene har en vekt på bare 2,5 prosent.
- **Hva er svakhetene?** Vi kan bare ta med data som publiseres hvert år, og som er fordelt på alle kommuner. Noen kommuner kan rapportere feil, og da følger disse feilene med inn i barometeret. For andre kommuner kan det mangle data.

Kilde: Kommunal rapport

Følgende faktorer måles og veies slik:

• Grunnskole	20%
• Pleie og omsorg	20%
• Barnevern	10%
• Barnehage	10%
• Helse	7,5%
• Sosiale tjenester	7,5%
• Kultur	2,5%
• Miljø og ressurs	2,5%
• Saksbehandling	2,5%
• Vann og avløp	2,5%
• Økonomi	10%
• Kostnadsnivå	5%

• Kommune:	Vekt:	Ringsaker	Hamar	Stange	Løten
• Grunnskole	20%	61	3	4	164
• Pleie og omsorg	20%	266	191	96	277
• Barnevern	10%	34	44	139	266
• Barnehage	10%	59	35	79	106
• Helse	7,5%	199	229	179	23
• Sosiale tjenester	7,5%	140	293	190	167
• Kultur	2,5%	169	53	210	283
• Miljø og ressurs	2,5%	47	75	33	57
• Saksbehandling	2,5%	65	156	25	329
• Vann og avløp	2,5%	333	200	236	319
• Økonomi	10%	77	50	149	37
• Kostnadsnivå	5%	202	214	235	39

Kan man stole på tallene?

- Ja, tallene har dere rapportert inn selv, men er de riktig?
- Har Kommunal Rapport plukket ut de viktigste tallene for dere?
- Dette er tall og plasseringer som passer å feire når det går bra
- Kan gjerne brukes som inspirasjon for å stille spørsmål og undres
- Men ikke egnet til å utvikle politikk eller styre en kommune etter (alene)
- Er rangering riktige?

	2016	2017	2018	2019	2020
GSK01 Snitt grunnskolepoeng, siste fire år	3.67	3.85	3.88	3.97	4.11
GSK02 Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år	3.69	4.19	3.83	3.91	4.35
GSK03 Andel elever som har fullført og bestått videregående innen fem år				4.3	4.01
GSK04 Andel elever på laveste mestringsnivå, 5. trinn, snitt siste fire år ³	4.89	5.04	5.43	5.55	5.78
GSK05 Andel elever på laveste mestringsnivå, 8. trinn, snitt siste fire år ³	4.6	4.75	4.72	5	4.78
GSK06 Andel elever på laveste mestringsnivå, 9. trinn, snitt siste fire år ³	4.9	4.83	4.82	4.92	4.87
GSK07 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn	3.61	3.39	3.9	3.85	4
GSK08 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn	4.9	5.07	5.03	5.12	6
GSK09 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn	6	6	6	6	6
GSK10 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn	5.6	6	6	6	6
GSK11 Trivsel, 7. trinn, snitt siste fem år		5.08	4.83	4.71	4.58
GSK12 Trivsel, 10. trinn, snitt siste fem år		5.15	5.08	4.6	4.4
GSK13 Fysisk aktivitet, 5.-7. trinn	3.13	2.61	3.25	2.1	1
GSK14 Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år	4.67	4.77	4.79	4.46	4.66
GSK15 Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år	4.94	5.03	5.08	4.98	5.75
GSK16 Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år	4.49	4.53	4.7	4.63	5.13
GSK17 Andel elever som får leksehjelp, 1.-4. trinn	4.03	4.16	4.18	4.02	4.03
GSK18 Andel elever som får leksehjelp, 5.-7. trinn	4.1	3.98	4.73	4.78	4.73
GSK19 Andel elever som får leksehjelp, 8.-10. trinn	1	1	2.64	1.64	2.95

PO01 Andelen av ansatte (brukerrettete årsverk) som har fagutdanning	132	116	137	148	123
PO02 Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov	176	140	183	99	164
PO03 Andel plasser i skjermet enhet, målt mot beboere på sykehjem over 80 år	145	72	68	88	209
PO04 Andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold	97	83	116	83	192
PO05 Tid med lege på sykehjem, minutter pr. uke	47	64	107	282	237
PO06 Tid med fysioterapeut på sykehjem, minutter pr. uke	135	135	189	213	268
PO07 Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc	175	1	2	1	314
PO08 Andel personer med demens som har tilbud om dagaktivitet		102	73	65	172
PO09 Rehabilitering plasser mot innbyggere 67 år og over	116	112	121	126	253
PO10 Hjemmesykepleie gjennomsnittlig antall timer i uka	157	148	137	163	171
PO11 Andel vedtak om hjemmetjenester som iverksettes innen 15 dager	96	87	99	105	111
PO12 Døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter pr. 10.000 innbyggere	147	147	137	193	213
PO13 Antall trygghetsalarmer, målt som andel av hjemmeboende eldre over 80 år	92	112	88	63	150
PO14 Årsverk av ergoterapeut per 1000 innbyggere over 80 år	69	88	80	41	60
PO15 Årsverk av geriatrisk sykepleier per 1000 innbyggere over 80 år	131	126	148	175	181
PO16 Mottakere av matombringing, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon	209	214	222	221	225
PO17 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i arbeid og studier	254	211	233	228	289
PO18 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i fritidsaktiviteter	215	191	212	206	229
PO19 Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere	138	124	108	141	142

Har vi noe annet vi kan bruke:

- Kostratallene selv
 - Tallene dere selv rapporterer inn til direktorater mm
 - Fortellingene bak tallene
 - Deres egen vurderinger og analyser
 - Andre...
-
- Noen kommuner jobber systematisk med tallene (ASSS kommunene)
 - KS sine verktøy

KS prognosemodeller

Skatt og rammetilskudd

Minimumsnivå på netto driftsresultat og disposisjonsfond

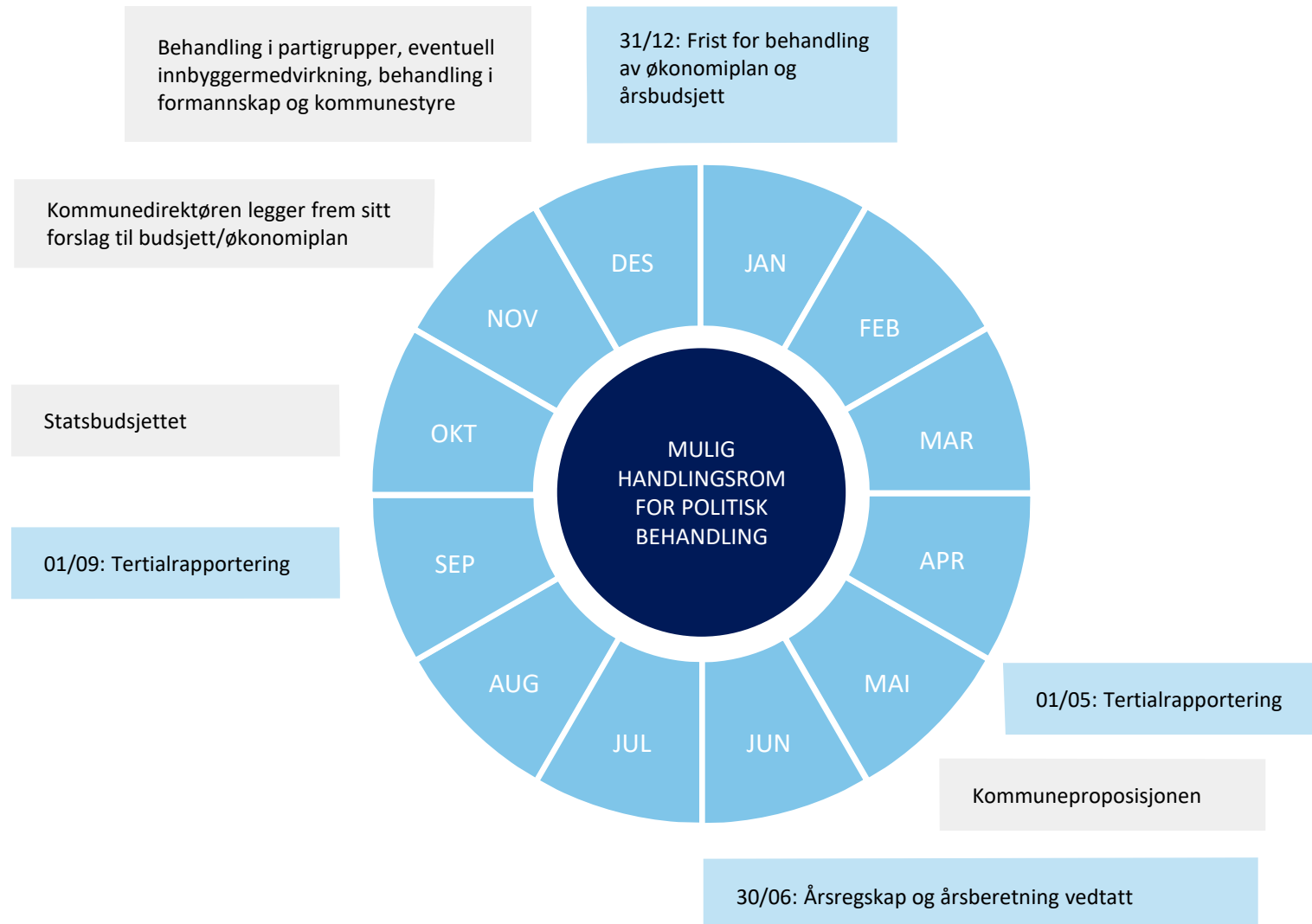
Demografimodell - Hvordan befolkningsendringer forventes å påvirke kommunenes utgifter

Modell for analyse av regnskapstall

Hvordan finne det økonomiske handlingsrommet

Tjenester innenfor inntektssystemet

Ressursbruk (prioritering) hensyntatt forskjeller i inntekter og utgiftsbehov

